
**Sofian Boghiu • Ion Buga • Constantin Galeriu •
Vasile Gordon • Cleopa Ilie • Ioan Iovan • Serafim
Man • Constantin Necula • Teofil Părăian •
Antonie Plămădeală • Ștefan Slevocă**

Botezul Domnului

Cele mai frumoase predici

Volum îngrijit
de Marius Vasileanu

Lumea **Credintei**
editura

București

Cuprins

MARIUS VASILEANU

Introducere 5

PĂRINTELE SOFIAN BOGHIU

Cuvânt la Botezul Domnului 11

PĂRINTELE PROFESOR ION BUGA

Botezul Domnului 19

PĂRINTELE PROFESOR CONSTANTIN GALERIU

Botezul Domnului 29

PĂRINTELE PROFESOR VASILE GORDON

Pareneză la Bobotează 41

PĂRINTELE CLEOPA ILIE

Predică la Botezul Domnului..... 49

PĂRINTELE IOAN IOVAN

De Bobotează 65

PĂRINTELE SERAFIM MAN

Botezul Domnului. Roadele Epifaniei..... 77

PĂRINTELE PROFESOR CONSTANTIN NECULA

*Predică la Duminica
mai înainte de Botezul Domnului*..... 87

PĂRINTELE TEOFIL PĂRĂIAN

Botezul Domnului și botezul omului 95

MITROPOLITUL ANTONIE PLĂMĂDEALĂ
Predică la Duminică după Botezul Domnului 103

PĂRINTELE ȘTEFAN SLEVOACĂ
La Botezul Domnului 123

Cuvânt la Botezul Domnului *

Frați creștini,

Cu ajutorul lui Dumnezeu, am străbătut sfintele și marile sărbători creștine ale Nașterii lui Hristos. Zi de zi, această mare taină a întrupării Domnului parcă se depărtează calendaristic de noi. Dar, de fapt, această sărbătoare noi o avem permanent în viața noastră, ea e mereu prezentă. Crăciunul doar ne amintește că trebuie să-L întrupăm pe Mântuitorul Hristos în noi înșine, acesta este rostul Crăciunului.

Am avut de Crăciun un rând de zăpadă, pe care l-am mânjit cu picioarele noastre murdare. S-a dus acela și iată că, de Bobotează, ne-a dat Dumnezeu un alt strat de zăpadă alb și neîntinat, așa cum ar trebui să fie și viața noastră în acest nou an. Domnul fie lăudat!

Frați creștini,

Cu Nașterea și Botezul Domnului se petrec cu noi două mari evenimente. La Nașterea Domnului

* Duminică 5 ianuarie 1986, seara, la Utrenia sărbătorii.

se întâmplă un eveniment cu adevărat unic în toată istoria omenirii: Dumnezeu cel pretutindeni de față, dar nevăzut și nepipăit, ia trup, Se întrupează în istorie, pentru mântuirea noastră. De-a lungul istoriei *Vechiului Testament*, Dumnezeu ne-a spus foarte multe lucruri prin profeți, dar oamenii n-au luat aminte la cuvântul Lui. Și a venit chiar El, luând trup omenesc, să ne spună ce vrea de la noi, care este rostul vieții noastre pe pământ, ce să facem ca să putem zbura în împărăția Lui. Pentru că viața noi o începem aici, dar nu o terminăm aici. Viața se continuă în veșnicie, se continuă în eternitate. Iisus a venit să ne vorbească El, față în față, să ne spună El însuși ce să facem și cum să agonisim atâta vrednicie, ca să moștenim împărăția Lui. Nu e glumă! Aceste cuvinte nu sunt vorbe goale, frați creștini. Iisus a venit să ne arate sensul vieții noastre, să stea de vorbă cu noi față în față, pentru ca noi să înțelegem limpede și clar ce vrea El de la noi.

Prin Botezul Domnului, Iisus ne învață cum putem deveni dumnezei prin har, prieteni ai Lui, asemenea cu El prin har, prin dragostea Lui, prin bunătatea Lui. Iisus vine și Se botează cu botezul lui Ioan, cu botezul pocăinței. Cei care veneau acolo își spuneau toate păcatele stând în apă, sub mâna lui Ioan. Era nevoie de această conștiință a păcatului, pentru ca apoi, cu inima deschisă pentru bunătate,

să-l întrebe, cutremurați, pe Sfântul Ioan: „Ce să facem?” (*Luca* 3, 10-14). Era un botez al pocăinței care însă nu ierta păcatele lor, doar îi pregătea pentru calea lui Dumnezeu. Și iată că Iisus vine și El să Se boteze cu acel botez al pocăinței. Ioan se apără: „Stăpâne, eu sunt sluga Ta, iar Tu ești Stăpânul întregii existențe, eu am nevoie de botezul Tău”. Iisus îi spune: „Lasă, Ioane, fă așa cum îți spun Eu” – și intră în apă, lăsându-Se botezat de Ioan. Și este în *Evanghelia* acest amănunt: Iisus iese din apă îndată, pentru că El nu avea nici un păcat. Este foarte important acest amănunt din *Evanghelia Sfântului Matei* (*Matei* 3, 16). În aceeași clipă se coboară peste Iisus Duhul Sfânt în chip văzut și glasul Tatălui mărturisește pentru El: „Acesta este Fiul Meu cel iubit, pe Acesta să-L ascultați” (*Matei* 3, 17; 17, 5). Deasupra Iordanului se descoperă întreaga Sfântă Treime. Apoi Sfântul Ioan, fiind bine cunoscut de popor, Îl recomandă pe Iisus mulțimilor, spunându-le: „El vă va boteza cu Duh Sfânt și cu foc” (*Matei* 3, 11; *Luca* 3, 16). Sfântul Ioan face referire la ziua Rusaliilor, când toată lumea s-a sfințit cu acest har al Duhului Sfânt, coborât în chip de limbi ca de foc asupra celor doisprezece apostoli.

Iisus nu se botează pentru El, ci pentru ca să ne îndemne și pe noi la botez, frați creștini. Dacă El, Iisus, care și ca om era preacurat, fiind însuși

Dumnezeul întrupat, dacă El vine și Se botează, cu atât mai mult ne este necesar botezul, nouă, tuturor.

Noi nu ne botezăm cu botezul lui Ioan, ci cu botezul nostru creștin, în numele Sfintei Treimi – un botez care ne iartă toate păcatele. Ne botezăm ca să ne curățim de păcatele noastre și să devenim și noi fii ai lui Dumnezeu prin har, așa cum El, Iisus, este Fiul lui Dumnezeu după ființă, prin natura Lui dumnezeiască. De aceea este atât de important acest moment al Botezului lui Iisus.

Frați creștini, după Rusalii, apostolii primesc de la Iisus porunca: „Mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh” (Matei 28, 19). Prin botezul creștin, noi, cei botezați, primim în noi darul Duhului Sfânt, primim înfierea, devenim fii ai lui Dumnezeu prin har. Dacă am trăi viața creștină în curăția, în lumina, în sfințenia pe care le primim la botez, am zbura ca îngerii la cer. Dar cu cât creștem, această haină albă și luminoasă se pătează tot mai mult – și numai prin lacrimi se poate din nou curăți acest veșmânt luminos al botezului. Acest lucru să-l reținem, plecând de aici, în seara asta: să nu uităm ce mare dar am primit în clipa botezului și să facem tot ce putem pentru a curăți această haină pe care am întinat-o prin păcatele noastre. Mai ales prin lacrimi și pocăință. Sunt multe feluri de lacrimi care

curg din ochi, dar nu toate sunt lacrimi de pocăință. Este nevoie de lacrima inimii, lacrima cinstei, a părerii de rău. Această lacrimă curată să o cerem de la Dumnezeu, așa cum se roagă Biserica la taina botezului: „Dă-mi mie haină luminoasă, Tu Cel ce Te îmbraci cu lumina ca și cu o haină”.

Amin.

PĂRINTELE PROFESOR ION BUGA

Ion Buga s-a născut în localitatea Mocearu – Plaiul Nucului (Buzău) în anul 1949. După ciclul gimnazial, urmează cursurile Seminarului Teologic Ortodox din Buzău. Face apoi în paralel studii la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București (1971-1973) și la cea din Atena, Grecia (1969-1971). Este hirotonit diacon (1976) și preot (1977). A predat Teologia Dogmatică și Noul Testament la Seminarul Teologic Ortodox din București și la Universitatea Ovidius din Constanța. A debutat literar în anul 1977 în revista „Luceafărul”. Este membru al Uniunii Scriitorilor din România. A publicat numeroase volume: proză literară, studii și meditații creștine, predici, traduceri.

Botezul Domnului

Astăzi este cel mai mare praznic. Iată de ce: ca să înțelegem, trebuie să plecăm de la cuvântul grecesc *teofania*. Sfinții Părinți care au gândit și au scris în limba greacă au numit această sărbătoare *teofania*, sărbătoarea luminilor. De ce-i spune *teofanie*, adică *arătarea lui Dumnezeu*, și de ce-i spune și sărbătoarea luminilor?

O să ne întrebăm dacă Dumnezeu nu S-a mai arătat și altă dată sau în alt chip; și nu se arată El mereu? Așa este. Dumnezeu pururea Se arată și-L putem vedea pe Dumnezeu și la întrupare (unde iarăși avem teofanie).

Dumnezeu S-a arătat și în *Vechiul Testament*, lui Avraam, lui Iacob, lui Moise. Acesta îl roagă și îi spune: „Doamne, arată-mi fața Ta”. Cererea, rugăciunea omului îndreptată către divinitate, către cer să se arate, să o cunoască, a fost mereu în tensiune. De jos în sus, omul a căutat întotdeauna cu mare sete spre Dumnezeu. Și Dumnezeu i S-a arătat în fel și

chip. Drept care și Apostolul Pavel, la capitolul I, în *Epistola către Evrei*, face o cronică a acestor întâlniri cu divinitatea. Niciodată însă nu s-a spus acelui moment ca astăzi „Teofanie” și „sărbătoarea luminilor”.

Dumnezeu Se arată întotdeauna, dar numai astăzi se spune acestei sărbători – *sărbătoarea arătării lui Dumnezeu*. Dumnezeu se arată întotdeauna ca Lumină pentru că nu poate altfel; El este numai Lumină. O spune Sfântul Evanghelist Ioan în epistola lui, spune că Dumnezeu este Lumină și, tot acolo, că Dumnezeu este Iubire. Totuși nu se spune decât astăzi că este sărbătoarea luminilor. Ca să înțelegem acest lucru trebuie să apelăm neapărat la teologie. Vreau să vă subliniez acest lucru.

Nici o sărbătoare nu se împlinește rotundă, nu e întreagă, dacă nu e înțeleasă teologic, pe măsură. Aceasta este cumpănirea sărbătorilor noastre. Arătarea lui Dumnezeu în înțelegerea omului. Dacă nu se întâlnesc acestea două, avem de-a face cu eșecul teologic mai mare sau mai mic. De aceea eu întotdeauna v-am rugat ca întâi să înțelegeți, eventual prin rugăciune la bunul Dumnezeu. Abia după bucuria înțelegerii, Dumnezeu poate fi cuprins plenar. De aceea i se spune sărbătorii de azi „teofanie”, pentru că numai astăzi – începutul [petrecându-se] acum două mii de ani la Iordan – a fost înțeles la nivelul cel mai înalt. A fost înțeles ca *Dumnezeul Treime* și ca **DUMNEZEUL IUBIRII**.

Spunem *Dumnezeul Treime* pentru că așa a fost văzut și mereu s-a arătat lumii așa cum este El.

Nu se poate arăta parțial. Ceea ce s-a întâmplat astăzi, acum două mii de ani și de atunci în fiecare an, a fost înțeles la nivelul cel mai înalt și anume a fost înțeles ca *Dumnezeul Treime* și ca *Dumnezeul Iubirii*. De ce spunem că astăzi a fost înțeles ca *Dumnezeul Treime*? Pentru că așa a fost văzut. El mereu a fost *Treime*, dar n-a fost văzut așa decât astăzi. Ne consemnează *Sfânta Evanghelie* acest moment culminant al înțelegerii umane a fenomenului treimic dumnezeiesc. Și anume, spune *Evanghelia* că Tatăl era sus zicând: „Acesta este Fiul Meu iubit întru Care am binevoit”. Fiul era în apă, în Iordan. De ce se produce revelația totală în apă? Pentru că noi mai avem o arătare a lui Dumnezeu în pâine și în vin. Tot teofanie este. Dar de ce este cea mai mare astăzi în apă? Vă voi explica.

Și Duhul Sfânt sub chipul porumbelului se află undeva în aer. Totul este aici asimilat și integrat sărbătorii, evenimentului. **EVENIMENTUL DE ASTĂZI ESTE CEL MAI CUPRINZĂTOR ÎN CER ȘI PE PĂMÂNT**. De aceea este cea mai cuprinzătoare sărbătoare. Și știți ce dimensiune are sărbătoarea de azi? Dimensiunea Luminii. De aceea i se spune sărbătoarea Luminilor. Pentru că a fost văzut Dumnezeu în întregime, în toată plinătatea

Respectivă apropiată Lui: a fost înțeles și sesizat ca Lumină.

Lumina iubirii la Tatăl, lumina sfințirii apelor de către Duhul Sfânt și lumina ascultării Fiului Hristos. Fiecare treaptă este așezată la locul ei. Jos este ascultarea care e cel mai greu de înfăptuit. Ca să vindece neascultarea lui Adam, cel care se află la începutul creației, când avem tot o Treime: Dumnezeu Creatorul, apele nesfârșite și, spune *Scriptura*, „Duhul lui Dumnezeu se purta pe deasupra apelor”. Este vorba de Oceanul primordial al vieții. Căci apa înseamnă viață. Și de aceea dumnezeirea nu se arată [în ceea] ce este ea mai adânc decât în oceanul de viață, care este apa. Deci iată câte laturi ale evenimentului. Nuanțe care împlinesc minunea toată. Dar de ce – trebuie să ne întrebăm – în momentul coborârii lui Iisus din Nazaret în apa Iordanului, acolo unde se duceau să se boteze toți păcătoșii, de ce în momentul cel mai de jos al ascultării și al *kenozei*, al pogorământului lui Hristos?

Ia imaginați-vă! Dumneavoastră îl puteți accepta pe Iisus Hristos integrat unei gloate de păcătoși vinovați, cu conștiința lor întunecată („și se duceau la Ioan, la Iordan să se spele de păcate”)? Ce legătură avea Hristos cu ei? N-avea decât una singură: acceptase să asculte pe Tatăl Care L-a trimis la noi, la păcătoși. Și atunci trebuia să ducă această ascultare până la capăt și să fie o ascultare reală, nu doar una teoretică,

declarativă. Or El, iată, Se așează real, normal, printre păcătoși. Se face și El asemenea nouă. Ca și când ar avea păcate. Deși nu avea păcate, „S-a făcut pentru noi păcat”, o spune Apostolul Pavel. Vă rog să nu vă speriați, vă dau imediat versetul ca să nu spuneți că am îndrăznit eu să spun că Hristos S-a făcut păcat. Pavel spune asta, acest teolog uriaș pe care nimeni nu-l va putea pătrunde total în vecii vecilor (*II Corinteni* 5, 21): „pe El care nu avea păcat, L-a făcut Tatăl pentru noi, ca să spele păcatul nostru în trupul Lui”. Iată-L prin urmare: în clipa în care Fiul, pe linia ascultării, realizează maximumul de coborâre și apare printre păcătoși să Se spele de păcate – pe care nu le avea –, în clipa aceea, la treapta cea mai de jos a ascultării s-a deschis cea mai înaltă fereastră. În felul acesta s-a realizat întreaga dimensiune a realității. Aceasta este dimensiunea totală: între Dumnezeu Iubirii – Tatăl, până la Fiul-Ascultării în Iordan, în adânc. Numai dacă teologia cuprinde toată sfera aceasta, Iubire și păcat, este o teologie reală, puternică, eficientă. Altfel rămânem cu vorbe.

O să spuneți: ce legătura are cu noi? Cum putem noi să ne integrăm sărbătorii? O să spuneți că, de, Iisus S-a integrat pentru că era Iisus, a fost și Fiul lui Dumnezeu. Dar noi, noi suntem, desigur, doar oameni. Cum o să putem noi vreodată să gândim că am putea vedea cerurile deschise și să auzim pe